

С Т А Н О В И Щ Е

от проф., д. ик. н. **Лучиян Ангелов Милков**- преподавател в УНСС- гр. София, Факултет „Управление и администрация“, Катедра „Публична администрация“, върху научни трудове- монографии, студии, статии, съобщения в научни форуми, национални и университетски проекти на гл. ас., д-р по педагогика **Силвия Върбанова Върбанова**, с които тя участва в конкурс за присъждане на академична длъжност „Доцент“, за потребностите на Факултета по педагогика, при СУ „Свети Климент Охридски“, Катедра „Дидактика“, в Област на висшето образование: 1. „Педагогически науки“, Професионално направление: 1. 2. „Педагогика“ („Педагогическа социология, социална адаптация и дезадаптация“).

Тел.: 0895 553 400

Е- mail: milkovl@abv.bg

Регистриран в НАЦИД през ноември 2018 г.

Определен съм за външен член на научното жури със заповед № PD 38-167/01. 04. 2021 година, на Ректора на СУ „Свети Климент Охридски“.

Гл. ас., д-р **Силвия Върбанова** е представила всички необходими документи, според изискванията на Правилника на СУ за получаване на научни степени и звания и Закона за израстването на академичните кадри в РБ: Заявление до Ректора на СУ, списък с публикации, анотации на трудовете си, подробна автобиография.

Тя притежава солидна теоретична и практическа подготовка в областта на педагогиката и, по-конкретно, в областта на педагогическата социология и теорията на обучението и образованието (дидактиката).

Заемани длъжности в периода от 1981 година до днес:

- През 1981 година-1982 година е преподавател по „Детска и педагогическа психология“ в Полувисш институт за начални учители „Д-р Петър Берон“, гр. Шумен.
- От 1983 година до 1986 година е асистент по „Педагогика“ във Философски факултет на СУ „Свети Климент Охридски“.
- В периода 1986 година-1989 година е старши асистент към същия Факултет.
- От 1989 година до настоящия момент е главен асистент в Катедра „Дидактика“, Факултет по педагогика, при СУ „Свети Климент Охридски“

В обявения конкурс гл. ас., д-р **Силвия Върбанова** участва с **хабилитационен труд-монографията „Индивидуалността в огледалата на постмодерното време“**, с обем от

295 страници. Трудът представя систематизирано проследяване и осмисляне на тенденциите, които в съвременната реалност определят характера на влиянията в процеса на социализация на юношите и младите хора, проблемните области и възможните перспективи за успешно личностно развитие и ползотворна социална адаптация. Анализите са фокусирани върху характеристиките на постмодерността, като етап в развитието на обществото, в който съвкупността от модели, социални репертоари и житейски практики в различните области на жизнена дейност влияят върху създаването на дефинициите за ценно, значимо, привлекателно, оригинално и на ориентириите, които младите избират, за да формират образа за себе си.

Гл. ас., д-р Силвия Върбанова представя индивидуализацията на обществения живот чрез два основни подхода:

- В единия подход тя се тълкува като намаляване на влиянието на социално-структурните характеристики върху шансовете в живота и извежда определянето на индивидуалните житейски резултати от собствените избори, от персонално управление на действията и на риска.

- В другия подход към индивидуализацията, акцентът е върху представянето (репрезентацията) и идентичността.

Силвия Върбанова представя и **монография, която не е основен реабилитационен труд: „Различни и (не)равни в образованието“, издателство „Фараго“, 2008 година.** Този труд е изграден върху базата на защитен дисертационен труд за присъждане на образователната и научна степен „Доктор“.

Представен е и опитът на автора за концептуализация на отношенията равенство-индивидуализация-диференциация в процеса на образованието. Анализът е осъществен върху основата на съвременни изследвания, разкриващи трайни въздействия и нови тенденции за влиянието на социалните фактори, особеностите на училището и индивидуалните характеристики на учениците върху образователния и социалния успех. Обсъдени са въпроси, свързани с равенството, индивидуалното развитие, селективната функция и качеството на образованието.

Върху тази основа са анализирани характеристиките на общността и различията в образователните траектории и организацията на обучението. Проследени са условия и форми за подкрепа на ученето, съдействащи за постигане на индивидуален прогрес. Изводите и заключенията са формулирани върху основата на обвързване на проучвания и образователни

практики в различни страни, собствено срезово изследване с учители, с кандидат-студенти и резултати от педагогически експеримент.

В книгата „Произход и динамика на неравенствата в образованието“, УИ „Свети Климент Охридски“, 2013 година, д-р Силвия Върбанова анализира тенденциите при влияние на социално-контекстуалните фактори върху различията в образователните постижения и успеха, като се фокусира върху когнитивната социализация в семейството, ефектите от кумулативните предимства в уменията и постиженията, ролята на образователния контекст и на индивидуалното поведение.

Заключенията се основават на синтез на резултатите от мащабни емпирични изследвания и международните сравнителни изследвания на постиженията на учениците PISA 2006, 2009, PIRLS 2011, TIMSS 2007.

Освен монографията-хабилитационен труд и двете книги, са представени и редица **студии, статии и доклади**- общо 20 на брой, от които 15 са на български език и 5 на английски език. Те са публикувани в нереферирани списания, с научно рецензиране или публикувани в редактирани колективни томове.

При анализа на стила и езика, който се използва в трудовете на гл. ас., д-р Силвия Върбанова, установявам синхрон и пълно покритие на стил, използвани термини, начини на изразяване. Всичко това говори за собствени научни произведения, със строго научен стил, сериозни изводи за теорията и практиката на социалната работа.

Не намирам в научната продукция знаци за плагиатство и дословно копиране на чужди идеи, теории и позиции.

Редом с научната продукция, намираме много сериозно участие на Силвия Върбанова и в публикуване на редица **учебни пособия**, самостоятелно, или в съавторство, насочени в областта на дидактиката и педагогическата социология.

Научно-изследователска и проектна дейност, в която участва гл. ас. д-р Силвия Върбанова:

1. Участие в международни проекти:

- TRAIN-KOSOZIAL- Training und Transfer von Kompetenzen der Sozialinformatik auf der Basis von EVAS in der beruflichen Aus- und Weiterbildung pädagogischer Fachkräfte in der Jugendhilfe

DE/12/LLP-LdV/TOI/147 507 1. 10. 2012 година- 30. 09. 2014 година.

2. Участие като координатор за СУ и преподавател:

- „EVAS-Train”- практически ориентирана учебна програма за професионалисти, работещи в специализирани институции за деца”, № LLP-2009-LEO-MP-06. 2009 година- 2011 година.
- „Training and Exchange of Knowledge for Managers in Youth Care in Central and Eastern Europe”- Leonardo da Vinci project, 2006 година- 2008 година (NL/06/B/PP/157623), като преподавател в международните (на английски език), в националните курсове и координатор за СУ.
- Развитие на кариерни услуги за младите хора по програма Леонардо да Винчи на Европейската общност / № 2002-BG/02/B/F/PP-132018/.
- Десегрегация, помощник-учители и училищна адаптация, финансиран от Службата за демократичните институции и човешките права към ОССЕ, 2004 година.
- RSS Project- „Roma Children in Schools: Self-Esteem and Social Perception (2001 година- 2003 година).
- Guidance and Counseling in Education- Ireland, „Community Based Guidance”- Leonardo da Vinci project 2000 година-2001 година.
- TEMPUS Project 07653, 1994 година- 1996 година „Educational Technologies, Curriculum, Evaluation and Assessment in HE“.

3. Участие в проекти по НИС- СУ, ФП: Съвременни проекции на хуманната педагогика в образователния процес (2006 година- 2008 година).

Оригиналните научни приноси на гл. ас., д-р Силвия Върбанова са в следните области:

- Тенденции в културните и социални промени и влиянието им върху процеса на изграждане на идентичността, върху начините, по които протича процесът на социализация;
- Практики във взаимоотношенията родители-деца и влиянието им върху развитието, изявата и социалната адаптация на юношите;
- Произход и динамика на неравенствата в образованието; отношение равенство-индивидуализация-диференциация;
- Образованието като символно пространство и скритата учебна програма;
- Програми за обучение на професионалисти за пълноценно адаптиране към професионалните изисквания в работата с деца и младежи, адаптиране на дейността към потребностите на тези, с които се работи, справяне със стреса в професионална среда.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Представените трудове от гл. ас., д-р по педагогика Силвия Върбанова отговарят на изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и съответния Правилник на СУ „Свети Климент Охридски“. Представените материали напълно съответстват на специфичните изисквания на Факултета по педагогика, приети във връзка с Правилника на СУ за приложение на ЗРАСРБ.

Анализът на съвкупното научно творчество на гл. ас., д-р Силвия Върбанова показва, че тя притежава задълбочени теоретични знания и професионални умения в Област на висшето образование: 1. „Педагогически науки“, Професионално направление: 1. 2. „Педагогика („Педагогическа социология, социална адаптация и дезадаптация“), като демонстрира качества и умения за самостоятелно провеждане на научно изследване и разработване на научни трудове- от статии, през студии до монографични изследвания.

Поради гореизложеното, убедено давам своята положителна оценка на рецензираните по-горе трудове, постигнати резултати и научни приноси.

Предлагам на Почитаемото Научно жури да присъди на гл. ас., д-р Силвия Върбанова Върбанова академичната длъжност „Доцент“, в Област на висшето образование: 1. „Педагогически науки“, Професионално направление: 1. 2. „Педагогика“ („Педагогическа социология, социална адаптация и дезадаптация“).

09. 06. 2021 година

Изготвил становището:

Гр. София

(Проф., д. ик. н. Лучиян Милков)